

អង្គការ សមធម៌កម្ពុជា
equitable cambodia

ទំនាក់ទំនង ៖ Jonathan Kaufman (ប្រចាំទីក្រុងវ៉ាស៊ីនតុន): +1 202-466-5188 x113, jonathan@earthrights.org
Maureen Harris (ប្រចាំប្រទេសថៃ): +66 846 122 256, maureen@earthrights.org
មេធាវី នី សោភ័ណ្ណនារី (ប្រចាំប្រទេសកម្ពុជា), +855 66 777 027, sorphonneary@clec.org.kh
លោក អៀង វុធី (ប្រចាំប្រទេសកម្ពុជា), +855 12 791 700, vuthy@equitablecambodia.org

**សមាគម BONSUCRO បានព្យួរសហជីកភាពរបស់ក្រុមហ៊ុន TATE & LYLE ដោយសារបញ្ហារំលោភ
យកដីនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**

*ក្រុមហ៊ុនស្តុរសនៃចក្រភពអង់គ្លេសត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីការទទួលប្រយោជន៍ពីការរំលោភយកដី។
ប្រជាពលរដ្ឋបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅចក្រភពអង់គ្លេស បន្ទាប់ពីក្រុមហ៊ុនមេ American Sugar Refining
ដើរចេញពីដំណើរការសន្ទនាកម្ពុជា។*

ថ្ងៃទី១៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៣

កាលពីម្សិលមិញ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៃសមាគមស្តុរស Bonsucro បានធ្វើការប្រកាសសេចក្តីសម្រេច
របស់ខ្លួនក្នុងការព្យួរសហជីកភាពរបស់ក្រុមហ៊ុន Tate & Lyle Sugars (TLS) ដោយសារមានបណ្តឹងប្រឆាំង
នឹងក្រុមហ៊ុនស្តុរសដ៏ធំរបស់ចក្រភពអង់គ្លេស ពីការទទួលប្រយោជន៍ពីការរំលោភយកដីប្រជាពលរដ្ឋដោយខុស
ច្បាប់ តាមរយៈការទិញស្តុរសនៅខេត្តកោះកុង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ដោយសារពាក្យបណ្តឹងទៅរដ្ឋាភិបាល
អាមេរិក និង សហគមន៍អឺរ៉ុប រួមទាំង បណ្តឹងទៅតុលាការចក្រភពអង់គ្លេស បានបង្កើនការដាក់សំពាធដល់
ក្រុមហ៊ុន TLS ក្នុងការផ្តល់យុត្តិធម៌ដល់សហគមន៍ដែលរងផលប៉ះពាល់។

ដីចំការអំពៅនៅខេត្តកោះកុង គឺបានមកពីការបណ្តេញចេញដោយបង្ខំ និង ករណីខ្លះ ជាការរឹបអូស ដោយហិង្សាពីប្រជាពលរដ្ឋជាង ៤៥០គ្រួសារ នៅឆ្នាំ២០០៦ ហើយដីទាំងនេះត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយក្រុមហ៊ុន Khon Kaen Sugar Ltd., ដែលជាក្រុមហ៊ុនថៃ ទទួលបានសិទ្ធិលក់ផ្តាច់មុខតាមរយៈកិច្ចសន្យាជាមួយក្រុមហ៊ុន TLS ។ ការរំលោភយកដីនេះ ត្រូវបានចងក្រងជាឯកសារជាច្រើន ដោយអ្នកស្រាវជ្រាវឯករាជ្យ រួមទាំង ការិយាល័យឧត្តមស្នងការនៃអង្គការសហប្រជាជាតិប្រចាំកម្ពុជា។ លោកស្រី **នី សោភ័ណ្ណនារី** ជាមេធាវីប្រចាំ មជ្ឈមណ្ឌលអប់រំច្បាប់សម្រាប់សហគមន៍ និងជាមេធាវីតំណាងដោយអាណត្តិរបស់ប្រជាពលរដ្ឋនៅតុលាការ ក្នុងស្រុក និងជាអ្នកគាំទ្រដាក់បណ្តឹងទៅតុលាការចក្រភពអង់គ្លេស បានមានប្រសាសន៍ថា “ដីនេះ គឺមានន័យ ណាស់សម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋទាំងនេះ ពួកគេកំពុងតែជួបប្រទះនឹងបញ្ហាជីវិត ដូចជា គ្មានប្រភពអាហារ ចំណូល និង សុន្តិសុខ។ ពួកគាត់នឹងបន្តប្តឹងទាមទារសិទ្ធិរបស់ពួកគាត់នៅគ្រប់យន្តការដែលពាក់ព័ន្ធ”។

សមាគម **Bonsucro** បានធ្វើការជាមួយសមាជិកខ្លួន ក្នុងការបង្កើននិរន្តរភាព និង ផលប៉ះពាល់ផ្នែក បរិស្ថានចំពោះផលិតផលស្ករអំពៅ។ មជ្ឈមណ្ឌលអប់រំច្បាប់សម្រាប់សហគមន៍ និង អង្គការសមធម៌កម្ពុជា បានដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅសមាគម **Bonsucro** កាលពីពីរឆ្នាំមុន។ សេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលបាន ធ្វើឡើង បន្ទាប់ពីក្រុមហ៊ុន TLS បានធ្វើការបដិសេធក្នុងការសហការនៅក្នុងដំណើរការដោះស្រាយទំនាស់ ដូច ជា ការបដិសេធមិនផ្តល់ព័ត៌មាន និង អើពើចំពោះសំណើសុំឱ្យត្រួតពិនិត្យបញ្ហាសំណងដែលបានផ្តល់ឱ្យប្រជា ពលរដ្ឋមួយចំនួន។ លោក **អៀង វុធី** នាយកប្រតិបត្តិនៃអង្គការសមធម៌កម្ពុជា បានលើកឡើងថា “យើងសង្ឃឹម ថា ក្រុមហ៊ុន **Tate & Lyle** នឹងចូលរួមសហការក្នុងការកែតម្រូវភាពអយុត្តិធម៌ ប៉ុន្តែយើងក៏អបអរសាទរ ចំពោះក្រុមប្រឹក្សាភិបាលរបស់សមាគម **Bonsucro** ដែលបានចាត់ដំណើរការដោយភាពស្មោះត្រង់ និងគោរព ទៅតាមក្រមសីលធម៌របស់ខ្លួន”។

ក្រុមហ៊ុនចម្រាញ់ស្កររបស់អាមេរិក (**American Sugar Refining**) ដែលជាក្រុមហ៊ុនមេរបស់ ក្រុមហ៊ុន **Tate & Lyle** ក៏បានសម្រេចចិត្តដកខ្លួនមិនសហការនៅក្នុងដំណើរការដោះស្រាយទំនាស់ ដែល ប្រជាពលរដ្ឋបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងកាលពីឆ្នាំមុន ទៅរដ្ឋាភិបាលសហរដ្ឋអាមេរិក **OECD Guideline** ដែលជា យន្តការសម្រាប់សហគ្រាសអន្តរជាតិនៃអង្គការសហប្រតិបត្តិការ និងអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច។ ទោះបីជា យន្តការ

នេះបានរកឃើញថា ពាក្យបណ្តឹងរបស់អ្នកភូមិ គឺត្រឹមត្រូវ និង ផ្តល់ឱ្យមានសន្ទានកម្មក៏ដោយ ក៏ក្រុមហ៊ុន ចម្រាញ់ស្ករសរបស់អាមេរិក (American Sugar Refining) បានដកខ្លួនចេញពីកិច្ចដំណើរការនេះ ក្រោយ ពេលប្រជាពលរដ្ឋបដិសេធមិនព្រមបោះបង់ពាក្យបណ្តឹងប្រឆាំងនឹងក្រុមហ៊ុន TLS។ សេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយ របស់យន្តការដំណោះស្រាយជំនាស់នេះ បានចេញនៅក្នុង ខែមិថុនា ស្នើឱ្យក្រុមហ៊ុនចម្រាញ់ស្ករសរបស់អាមេរិក (American Sugar Refining) “រៀបចំត្រួតពិនិត្យគោលនយោបាយគោរពសិទ្ធិមនុស្សចំពោះវិស័យ ពាណិជ្ជកម្ម”។

ទោះបីយ៉ាងណាការបដិសេធមិនព្រមចូលរួមដោះស្រាយនេះ មិនបានធ្វើឱ្យក្រុមហ៊ុន TLS មានការ ព្រួយបារម្ភពីបញ្ហាច្បាប់ទាំងនោះឡើយ។ ពាក្យបណ្តឹងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋប្រឆាំងនឹងក្រុមហ៊ុន TLS នៅ តុលាការចក្រភពអង់គ្លេស បាននឹងកំពុងដំណើរការបន្ត បន្ទាប់ពីការសម្រុះសម្រួលកាលពីថ្ងៃទី៥ ខែកក្កដា បាន បរាជ័យ។ បណ្តឹងនេះទាមទារសំណងលើផលិតផលស្ករសដែលផលិតបានពីដីសហគមន៍។

លោក Janathan Kaufman ដែលជាមេធាវីរបស់អង្គការ Earth Rights International បានថ្លែង ថា “ជារៀងរាល់លើកដែលសហគមន៍បានព្យាយាមទំនាក់ទំនងជាមួយក្រុមហ៊ុន Tate and Lye និង ASR ប៉ុន្តែកិច្ចប្រឹងប្រែងរបស់ពួកគេត្រូវបានទាត់ចោល។ ក្រុមហ៊ុនគួរទទួលបានសមាជិកភាពពីសមាគម Bunsocro វិញ ប្រសិនបើក្រុមហ៊ុនព្រមប្រគល់ដី ឬសំណងដោយយុត្តិធម៌ ដល់ប្រជាពលរដ្ឋ។ បើមិនដូច្នោះទេ ការសម្រេច នឹងជាសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការរបស់ចក្រភពអង់គ្លេស ថាតើក្រុមហ៊ុនរបស់លោកខាងលិចអាចទទួលបានផល ប្រយោជន៍ពីការឆក់យកដីនៅប្រទេសកម្ពុជាដែរឬទេ”។

ប្រជាពលរដ្ឋ និង អ្នកជួយគាំទ្រពួកគេ បានស្វែងរកកិច្ចចរចាជាមួយក្រុមហ៊ុនជាច្រើនលើកច្រើនសារ និង បានដាក់ពាក្យបណ្តឹងទៅតុលាការក្នុងស្រុក តុលាការចក្រភពអង់គ្លេស យន្តការស៊ើបអង្កេតរបស់ សហគមន៍អឺរ៉ុប គណៈកម្មការសិទ្ធិមនុស្សរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ និង គណៈកម្មការសិទ្ធិមនុស្សប្រចាំ ប្រទេសថៃ។

- សេចក្តីសម្រេចរបស់សមាគម Bunsucro នៅ <http://bonsucro.com/site/about/complaints/>
- សេចក្តីសម្រេចរបស់យន្តការរបស់សហរដ្ឋអាមេរិក
<http://www.state.gov/e/eb/oecd/usncp/links/rls/210970.htm>
- ព័ត៌មានបន្ថែមចំពោះយុទ្ធនាការនេះ: <http://www.boycottbloodsugar.net/>

CLEC គឺជាអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលប្រចាំនៅកម្ពុជា ផ្តល់សេវាផ្នែកច្បាប់ ផ្តោតពិសេសលើ បញ្ហាដីធ្លី និងធនធានធម្មជាតិ ការតស៊ូមតិលើផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ច្បាប់ការងារ និង អភិបាលកិច្ចល្អ។ ព័ត៌មានបន្ថែមអំពី CLEC គឺអាចស្វែងរកបាននៅគេហទំព័រ <http://www.clec.org.kh/> ។

ERI គឺជាអង្គការសង្គមស៊ីវិល ដែលមានការិយាល័យ ប្រចាំនៅប្រទេសអាស៊ីអាគ្នេយ៍ សហរដ្ឋអាមេរិក និង ប្រទេសប៉េរូ ផ្តោតជាពិសេស ទៅលើការការពារសិទ្ធិមនុស្ស និង បរិស្ថាន និង ពាណិជ្ជកម្ម និងគណនេយ្យភាពរបស់រដ្ឋាភិបាល។ ព័ត៌មានបន្ថែមអំពី ERI គឺអាចស្វែងរកបាននៅ <http://www.earthrights.org> ។

EC គឺជាអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលប្រចាំនៅកម្ពុជា ដែលធ្វើឱ្យការអភិវឌ្ឍន៍នៅក្នុងប្រទេសកាន់តែប្រសើរឡើង ដោយ គោរពការពារ និង បំពេញជាប់លាប់នូវសិទ្ធិរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា។ ព័ត៌មានបន្ថែមអំពី EC គឺអាចស្វែងរកបាននៅ www.equitablecambodia.org ។